

***Cartes mortes* - David Gálvez**

En el capítol dedicat a Kafka del *Curs de literatura europea*, Vladimir Nabokov posa l'exemple de tres homes que passegen pel mateix paisatge: un ciutadà, un botànic i un pagès. El ciutadà hi veu arbres amb criteris més o menys estètics, el botànic hi veu classificacions científiques, i el pagès hi veu records de la seva infantesa. Quan llegim, ens ve a dir Nabokov, succeeix el mateix: no comparem el llibre amb una presumpta realitat exterior, sinó amb la nostra subjectivitat, construïda lentament al llarg d'anys d'experiències personals.

Llegint *Cartes mortes* m'he sentit com el pagès de Nabokov, ja que el paisatge que dibuixa David Gálvez (Vilanova i la Geltrú, 1970) m'ha suscitat una espessa xarxa de records. El llibre no només em confronta amb una part important de les meves obsessions literàries, sinó que parla de persones i de fets que al llarg dels anys se m'han fet familiars –anava a dir íntims-. A un altre lector, ¿li despertaran les mateixes cadenes de significacions? ¿li polsaran la mateixa fibra? ¿se sentirà igualment interpel·lat de manera personal? No tinc manera de saber-ho, i és per això que em sento obligat a fer aquesta explicació.

Que els personatges principals de *Cartes mortes* siguin una bona part dels meus escriptors preferits no és tan estrany, ja que Julio Cortázar, Laurence Sterne o Mark Twain pertanyen, per entendre'ns, al cànon occidental. El que em sobta és que un dels temes que s'hi tracta m'hagi interessat tant com la relació entre Dalí i Duchamp, i encara més que hi apareguin referències al joc de la botifarra, així com a la patafísica, els palíndroms, els grans mestres d'escacs o la conducció d'excavadores, temes pels quals sento una inclinació que ja no es pot considerar tan generalitzada. En algun moment vaig arribar al deliri de creure que aquest llibre estava dirigit personalment a mi com a lector, que és potser la manera com qualsevol escriptor voldria ser llegit. Aquest fet pot explicar l'entusiasme amb què l'he devorat.

David Gálvez se situa a la cruïlla on es troben la ficció, la història, l'autobiografia i la metaliteratura. *Cartes mortes* està format per la correspondència unidireccional que firma un personatge desequilibradament brillant que dedica les seves energies a escatir la participació de Julio Cortázar en la traducció al castellà del *Ferdydurke* de Gombrowicz, i que també s'interessa per la trobada –documentada- entre Antonin Artaud i Josep Palau i Fabre, i la trobada –presumpta- entre Adolf Hitler i Franz Kafka. Si hi afegim que les cartes inclouen notes a peu de pàgina que

contradiuen, o complementen, o creen un text paral·lel, a la manera del *Foc pàl·lid*, de Nabokov, es pot entendre millor la meua comparació inicial amb el pagès esmentat en el *Curs de literatura europea*.

Cartes mortes és, doncs, una investigació delirant elaborada per un personatge de ficció a partir d'una selecció de fets històrics documentats de manera obsessiva. Som davant una aportació rellevant, no sé si al al mètode paranoicocrític de Dalí, o al gènere literari de l'especulació, al "I progress as I digress" de Sterne o al to *mock-serious* de Gombrowicz, ja que en aquest llibre el que no és un mirall és un palimpsest. Llegint-lo, i cito Gálvez, "passejo entre aquests paisatges de paraules com si xiulés amb les mans a les butxaques". Si anomenem *Cartes mortes* les que no arriben al destinatari, bé podríem considerar com a "pàgines viscudes" les que es recreen en llibres tan recomanables com aquest.